

Advent

Kedves Gyerekek!

Elérkezett az adventi időszak, Az alábbiakban az ünnepkörhöz kapcsolódó hasznos, érdekes információkat találtok,

Jó szórakozást kívánok!

Suszterné Egri Márta

könyvtáros

Az adventi időszak:

Advent egy mozgó dátumú ünnep, azaz minden évben más napokra esik. A keresztény kultúrkörben a karácsony napját megelőző negyedik vasárnaptól karácsonyig számított időszak. A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik. Advent első vasárnapja, amely Szent András napjához legközelebb eső vasárnap, egyúttal az egyházi év kezdetét is jelenti.

Az adventi koszorú:

Az advent jellegzetes jelképévé vált az adventi koszorú. A valódi adventi koszorú készítése a 19. században jött divatba, tájainkon azonban csak a 20. század vége felé kezdett elterjedni.

A hagyományos adventi koszorún három lila és egy rózsaszín gyertya van. Az óramutató járásával ellentétes irányban kell meggyújtani a gyertyákat: advent

első két vasárnapján a két lilát, a harmadikon a rózsaszínt, végül advent negyedik vasárnapján a négy gyertya együtt szimbolizálja a karácsony közeledtével a szívekben mind jobban szétáradó fényességet.

Minden gyertyának megvan a maga jelentése. Ezek a hit, a remény, az öröm és a szeretet.

Mentovics Éva

ADVENT FÉNYEI
(Az Adventi gyertyagyűjűjásokhoz)

Első vasárnap

Lángra gyúl az első gyertya,
nézd, hogy táncol a fénye!
Ragyogása **hitet** ébreszt
minden ember lelkébe'.

Második vasárnap

Lobbanj lángra, kicsi gyertya,
sugald, mindig van **remény!**
Így érezze minden élő,
e csodás Föld kerekén!

Harmadik vasárnap

Lángra gyúl egy újabb gyertya,
csillagos éj, nézz le ránk!
Örömmünnep ez a mai,
ezért gyullad a gyertyánk.

Negyedik vasárnap

Fellobban a gyertya lángja,
áldott ünnep közeleg,
világunkban minden szívet
járjon át a **szeretet!**

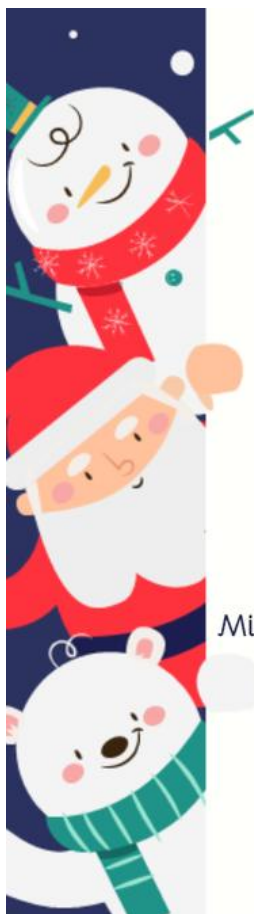

Az adventi koszorú eredete:

Az első adventi koszorút Johann Heinrich Wichern, német evangélikus lelkész készítette el 1840-ben egy árvaházban, oktató jelleggel. A hamburgi lelkész otthonába hatalmas fenyőkoszorút erősített a mennyezetre, amelyen 24 gyertya volt, minden adventi napra egy-egy. Ez a szokás hamar követőkre talált.

Ötletek az adventi jó cselekedetekhez:

Adventi jó cselekedetek gyerekeknek

Semmiért sem nyafogok.
Ahol csak lehet, segítek.
Próbálok örömet szerezni szüleimnek.
Mindig figyelek a társaimra.
Az étkezésnél nem válogatok.
Figyelek arra, hogy ne bíráljak senkit és semmit.
Igyekszem mindig jókedvű lenni.
Nem feleselek, szavaimmal sem bántok senkit.
A kötelességeimet örömmel teljesítem, szorgalmasan tanulok.
Nem beszélek mások hibáiról, de a jót elmondom róla.
Mindent azonnal helyére teszek, rendet rakok naponta, holmijaimra vigyázok.
Azt is megteszem, ami nehezemre esik.
Mindenkihez kedves leszek.
Szót fogadok szüleimnek, tanárainknak.
Nem tartok haragot, kibékülök.

© sniikt.wordpress.com

Adventi kalendárium - hányat kell még aludni karácsonyig?

Az adventi naptárak számozott ablakai minden napra újabb meglepetést (képet, apró játékot, édességet) rejtenek december elejétől karácsonyig.

1851-ben egy kreatív édesanya, Lang asszony „találta fel” az adventi naptárt. A

kisfia ugyanis folyton azt kérdezgette, mikor lesz már végre karácsony. Az anyja, hogy lecsillapítsa a kisfiút, kis dobozkákat készített számára, melyek mindegyikébe egy apró finomságot rejtett el. Minden nap egyet lehetett kibontani, megenni, s lehetett várni a másnapot.

Gerhard Lang felnőttként sem felejtette el a kis meglepetés dobozokat. Arra gondolt, hogy más gyerekek is örülnének neki. Igaza volt. Amikor a Reichold és Lang képzőművészeti intézmény résztulajdonosa lett, elkészítették az első eladásra

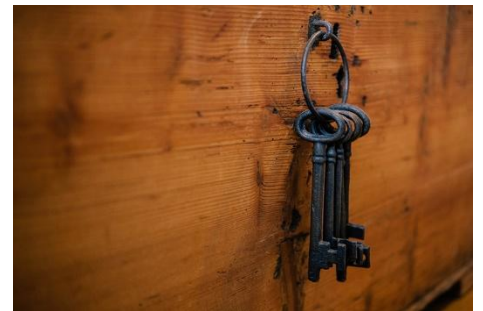
szánt naptárákat. A kékszek helyett színes rajzokat használtak, amelyeket ki lehetett vágni és egy kartonra felragasztani.

Adventi hagyományok:

Borbála ág hajtás, András napi ólomöntés, Luca széke....ezek mind az adventi időszakhoz kapcsolódnak. A néphagyományok sok helyen már feledésben mentek, ezért nem árt felidézni, milyen szokások és hiedelmek övezték nagyanyáink mindennapjait a karácsony előtti időszakban.

Katalin napja

Ha Katalin locsog, karácsony kopog, ezt tartja a talán legismertebb népi időjóslás. A múltban úgy tartották, hogy ilyenkor legnagyobb a sötét erők ereje. Ezen a napon ért véget a báli szezon és megkezdődött a böjti időszak, Katalin nap egyúttal női dologtiltó nap is volt. Ilyenkor a nők például nem sütöttek kenyeret, nem látták el a napi teendőjüket, egyszóval nem dolgoztak.

András napja

November utolsó napja – András napja – férjjósló napnak számított. A legismertebb jóslási módszer az ólomöntés volt. A hajadon lányok a forró ólmot hideg vízbe öntik és a kialakuló forma alapján próbálták kitalálni a jövődöbéli férjük foglalkozását. Ha az öntött ólom puska formát öltött, katona vagy vadász, ha kerék forma keletkezett, kerekes lesz a kérő. Az András napi hagyományokhoz tartozik a derelyefőzés is, amikor a lányok a derelyébe egy cédulán férfineveket rejtettek el. Amelyik derelye elsőként jött fel a víz tetejére, abban volt elrejtve a jövődöbéli neve. Ezen a napon kezdődtek a disznótorok is, amelyek a farsang végéig tartottak.

Borbála napja

Szent Borbála napjához a Borbála ág vágása fűződik. A hajadon lányok december 4-én cseresznye ágat törtek és vízbe helyezték. Ha az ág szentestélyig kihajt, a leány egy éven belül férjhez megy. Amerre az ág mutatott,

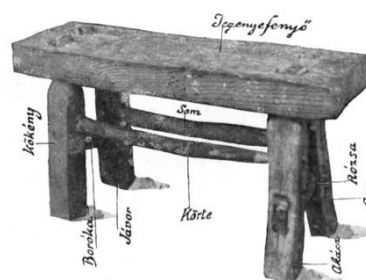
abból az irányból származik majd a jövődöbeli. Van ahol több ágat is vízbe helyeztek és mindegyikre egy kis cédulára írt fiúnevet akasztottak. A karácsonyig elsőként kiszöndült ágon lógott a jövődöbeli udvarló neve.

Mikulás napja

A legkedveltebb karácsonyi szokásokhoz tartozik a Mikulás napi hagyomány, amely a mai Törökország területén található Myre városából származó Szent Miklós püspökkel kapcsolatos, aki a gyerekek és diákok védőszentje. Manapság a piros ruhás Mikulás, akit egy félelmetes ördög és egy gyönyörű angyal kísér, édességgel és gyümölcssel jutalmazza a szófogadó gyerekeket, akik ének vagy vers ellenében kapják meg az ajándékot.

Luca napja

Luca napja a boszorkányokkal kapcsolatos. Ehhez a naphoz kötődik a Luca-szék készítése is. A széket Luca napján kezdték faragni és karácsonyig kellett elkészíteni úgy, hogy minden nap csak egyetlen műveletet végezhetek rajta el. Készítője szenteste az éjféle misén ráállva meglátja a boszorkányokat. Mivel elődeink féltek a boszorkányoktól, fokhagymát fogyasztottak és fokhagymával dörzsölték be az állatok fejét is. A seprűket is elzárták, nehogy a boszorkányok azokon repkedjenek.

Szenteste

A szenteste a karácsonyfa díszítéssel és finom ételek készítésével párosul. Az egész napos böjtölés gazdag vacsorával zárul. A karácsonyi asztalon alma, dió, méz és fokhagyma is található. Az alma a család összetartozására, a dió az egészségre utal. A karácsonyi abrosz alá pénzt helyeztek a gazdagság érdekében.

A szenteste legvártabb pillanata az ajándékok kibontása. A múltban a csomagok bontását karácsonyi énekek éneklése kísérte. Sok család még manapság is részt vesz az éjféle misén.

10 különös adventi szokás a világ minden tájáról:

1. Óriás lámpások a Fülöp-szigeteken

Az Óriás Lámpások Fesztiválját (Ligligan Parul Sampermandu) minden évben karácsony előestéjén, szombaton rendezik San Fernando városában – a Fülöp-szigetek karácsonyi fővárosában. A trópusi éghajlat és a színes forgatag miatt a

karácsonyi a hangulat egészen mást jelenthet itt, mint Magyarországon. A fesztivál egy átlagos karácsonyon az egész országból és a világ minden tájáról vonzza a nézőket, és tizenegy falu, vagyis barangay vesz részt a felvonuláson azzal a céllal, hogy

bemutassa legkülönlegesebb lámpásokat. Eredetileg a lámpások egyszerű, mintegy fél méter átmérőjű, főként csillagot formázó alkotások voltak, amelyeket japán origami papírból készítettek és gyertyával világítottak meg belülről, filippino nevük pedig parol. Ma már különféle anyagokból készülnek, és akár hat méter átmérőjűek is lehetnek. A lámpások sokszor mandala- és kaleidoszkóp-szerűek és legtöbbször led lámpákkal világítják meg. De nem csupán a felvonulás kedvéért készülnek ilyen alkotások, a legtöbb filippino család elkészíti magának és kifüggeszti az ünnep közeledtével az ablakába a karácsonyi csillagot.

2. A Gävle kecske Svédországban

A svédeknél 1966 óta állítják fel a 13 méter magas „Yule” (vagyis karácsonyi) kecskét Gävle városában az adventi időszakban. Az első Gävle kecske felállításának célja az volt, hogy vásárlókat csalogassanak a város déli részén található, kevésbé népszerű üzletekbe és éttermekbe. Azóta a Gävle kecske világhírű karácsonyi szimbólum lett és minden évben ugyanott állítják fel. Mint

a világ legnagyobb szalmakecskéje 1985-ben került először a Guinness-rekordok könyvébe. Ám ez a svéd karácsonyi hagyomány lakossági kezdeményezésre újabb tradícióhoz is vezetett – ugyanis rendre megpróbálják felgyújtani. 1966 óta 29 kecskét sikerült elégetni – a legutóbbi pusztítás 2016-ban történt.

3. A rettentő osztrák krampusz

Az osztrák krampusz sokkal ijesztőbb a miénkénél, sőt, inkább a magyar busóra hasonlít: december 6. környékén vadállatszerű démonlényként járja a városok utcáit, ijesztgetve a gyerekeket és megbüntetve a rosszakat. Míg ezalatt Szent Miklós a kedves gyereket jutalmazza, addig az osztrák Krampusz állítólag elfogja a rossz gyerekeket, és bedugja őket a zsákjába. December első hetében sokan öltöznek be krampusznak, hogy a csattogó láncokkal és harangokkal ijesztgessék a gyerekeket. Ennek ismeretében örülhetünk, hogy nálunk leginkább az arany spray-vel befújt virgács maradt meg a krampusz és a rossz gyerekek hagyományából, illetve szerepüket tekintve inkább a Mikulás kormos segédjeivé avanzsáltak.

4. A KFC mint ünnepi menü Japánban

A karácsonynak nem kerítenek túl nagy feneket Japánban. Néhány apró világi hagyományon kívül, mint például az ajándékozás, a karácsony még mindig inkább újdonságnak számít az országban. Az utóbbi években azonban megjelent egy új, mókás „hagyomány” – a KFC sült csirkéje, mint alapvető ünnepi fogás karácsony estéjén.

5. A karácsonyi fickók Izlandon

A krampuszokkal vélhetőleg rokon izlandi Yule Ladek vagyis karácsonyi fickók az év ezen időszakában Izlandon szentelenkednek mindenkivel, aki csak az útjukba kerül. A karácsonyt megelőző 13 nap alatt 13 trükkös, trollhoz hasonló karakter jelenik meg országszerte, hogy meglátogassa a gyerekeket. Ezen időszak, vagyis a „Yuletide” minden estéjén a gyerekek az ablakba teszik legjobb és legszebb cipőjüket, hogy valamelyik „Yule Lad” ajándékokat tegyen bele – persze csak a jó gyerekeknek, a szentelenek ugyanis rothadó krumplit kapnak. A Yule Ladeket

onnan lehet felismerni, hogy hagyományosan Izlandi népviseletbe öltöznek és meglehetősen huncutak. Mind a tizenháromnak külön neve van, amelyek az általuk elkövetett csibészségre utalnak, mint például: Gyertyalopó (Kertasníkír) vagy Edénykaparó (Pottaskefill). Ha idén karácsonykor nem is mehetünk el Izlandra, hogy elkapjuk ezeket a gaztevőket, utánozhatjuk az izlandiakat másik kedvelt adventi szokásukban: a könyvolvasásban.

Az izlandiak annyit olvasnak ugyanis a karácsonyt megelőző hetekben, hogy ennek a szokásnak is külön neve lett: karácsonyi könyváradat, vagyis Jólábókaflóðið.

6. Seprűrejtés Norvégiában

Talán az egyik legszokatlanabb karácsony környéki hagyomány Norvégiában maradt életben, ahol Szenteste a háztartásban fellelhető seprűket rejtik el. A szokás pogány eredetű, évszázadokkal ezelőtt alakult ki, egy olyan időben, amikor az emberek még azt hitték, hogy boszorkányok és gonosz szellemek jelennek meg karácsonykor seprűket keresve, amelyeken ellovagolhatnak. Sokan még mindig a ház legbiztonságosabb helyén rejtik el seprűiket, hogy megakadályozzák ebben az esetleg arra tévedő szellemeket.

7. A nemzeti Menorah meggyújtása Washingtonban

A keresztény karácsony és advent időszaka legtöbbször egybeesik a zsidó Hanuka ünnepével, amelyet a karácsonnyal egyenrangúként ünnepelnek az Egyesült Államokban. 1979 óta egy óriási, kilenc méteres Menorah-t emeltek a Fehér Ház területén, amelynek gyertyáit egyenként meggyújtják a Hanuka, vagyis a fény ünnepének nyolc napja és éjszakája alatt. Hagyományosan színes programok is kísérik a gyertyagyújtást.

8. Görkörös szentmise Venezuelában

Ha úgy gondolod, hogy szép a hazai karácsony, de lehetne még fokozni, ezt a venezuelai szokást neked találták ki. Caracasban ugyanis karácsonyeste a város

lakói kora reggel templomba indulnak – ez eddig rendben is van –, de vélhetőleg

csak számukra ismert okból mindezt görkorcsolyán teszik. Ez az egyedülálló hagyomány annyira népszerű, hogy az utakat ilyenkor városszerte lezárják az autók előtt, hogy az emberek biztonságban gördülhessenek be a karácsonyi misére, mielőtt hazaindulnának a hagyományos „tamales” (kukoricalisztből készült tésztával készült húsos töltött étel) elfogyasztására.

9. A kis gyertyák napja, Kolumbia

Kolumbiában a karácsonyi szezon a kis gyertyák napjával kezdődik; az emberek gyertyákat és papírlámpákat helyeznek ablakaikba, erkélyeikre és az előkertekbe. A kis gyertyák hagyománya az egész országban elterjedt, olykor igen leleményes megoldásokkal. Quimbayában például egész városrészek versenyeznek, hogy ki tudja létrehozni a legimpozánsabb díszvilágítást. A kis gyertyák napján a hagyomány eredete szerint Szűz Máriára és a szeplőtelen fogantatásra emlékeznek.

10. Karácsonyi manó az USA-ban

Az Egyesült Államokban népszerű adventi játék az „Elf on the Shelf” vagyis a „manó a polcon”. Ennek keretében egy kissé ijesztő manóbabát kell az élelmes szülőknek minden nap máshová eldugniuk, hogy a gyerekek megkereshessék. A kerettörténet hozzá pedig az, hogy az elf a Mikulás segédjeként kémkedik a gyerekek után, hogy beáruhlhassa neki a rossz gyerekeket – ezért a gyerekek iparkodnak jól viselkedni, amíg a manó lakásban bujkál. Ha nincs kéznél manó, más plüssjátékot vagy babát is szolgálatba lehet állítani, és kezdődhet a keresgélés advent első napjától egészen karácsonyig.

A zenei ráhangolódásban segít az alábbi Playlist. Ha unod a Last Christmast☺, válassz az alábbi modern karácsonyi dalok közül!

Ariana Grande – Santa Tell Me

Michael Bublé – Cold December Night

Coldplay – Christmas Lights

Taylor Swift – Christmas Tree Farm

Sia – Snowman

Jonas Brothers – Like It's Christmas

Gwen Stefani (ft. Blake Shelton) – You Make It Feel Like Christmas

Justin Bieber – Mistletoe

Kelly Clarkson, Ariana Grande – Santa, Can't You Hear Me

Sia – Santa Coming For Us

Ed Sheeran, Elton John – Merry Christmas

Lil Nas X – HOLIDAY

Katy Perry – Cozy Little Christmas

Amennyiben egy közös családi filmnézés marad időtök, íme egy karácsonyi filmajánló:

Karácsony Artúr (2011)

Polar Expressz (2004)

A Grincs (2018)

Scrooge: Karácsonyi ének (2022)

Az öt legenda (2012)

Madagaszkárácsony (2009)

Scooby-Doo rémes karácsonya (2012)

Jégkorszak – Állati nagy karácsony (2011)

A Mikulás-mentőakció (2013)

Arthur tökéletes karácsonya

Karácsonyi csodák (1994)

Tom és Jerry – A diótörő varázsa (2007)

Shrekből az angyal (2007)

Spongycabob Kockanadrág: Karácsony (2000)

Karácsonyi manóságok / A titokzatos karácsonymanók (1995)

Micimackó – Boldog Új Macskóévet! (2002)

Szezám utca – Elmo megmenti a karácsonyt (2008)

Mickey egér – Volt egyszer egy karácsony (1999)

Kilenc kutya karácsonya (2004)

Maci Laci első karácsonya (1980)

Szamár karácsonyi Shrekkéntése (2010)

A karácsonymanó meséje (2011)

Hupikék törpikék: Karácsonyi különkiadás / Törpkarácsony (1982)

nagyobbaknak:

Kiskarácsony mindenáron (2006)

Igazából szerelem (2003)

Nagykarácsony (2021)

Múlt karácsony (2019)

Karácsonyi ének (2009)

Fegyverszünet karácsonyra (2005)

Holiday (2006)

Természetesen

